

Let him sit in his place and protest

ליתב אדוכתיה ולימחי –

OVERVIEW

רבא asked ר"נ (who maintains מחאה שלא בפניו היא מחאה) why did יהודה say (that the three חזקה years is in order that (even) if he is in אספמא; the חזקה is a year and a year to inform him) and a third year so that the מערער *should come and be מוחה*; why does the מערער have to come, he can remain where he is and make the מחאה from there, if the rule is מחאה שלא בפניו היא מחאה. Our תוספות clarifies רבא's question and ר"נ's response.

asks: תוספות

תימה אדפריך מרבי יהודה לסייעיה מרבנן –

It is astounding! Instead of challenging ר"נ from the ruling of ר"י, let us support רבנן from the ruling of ר"נ –

דמוכח לעיל¹ דסברי מחאה שלא בפניו היא מחאה –

Since it was previously proven that the רבנן maintain מחאה היא בפניו היא מחאה!

answers: תוספות

ואומר רבינו יצחק דרבא היה טועה² –

And the ר"י said that רבא was mistaken -

וסלקא דעתיה דבכל מקום שהחזקה נשמעת גם המחאה נשמעת –

And he assumed that wherever the חזקה is heard, the מחאה can also be heard -

וכמו שהחזקה³ מיהודה לאספמא הכי נמי מחאה –

And just as a חזקה is [heard] from יהודה to אספמא, similarly the מחאה is also heard from אספמא ליהודה (or from יהודה לאספמא) -

ואפילו הכי אמר רבי יהודה שיבא בפניו וימחה –

And nevertheless ר"י states that the מערער must come before the מחזיק and be מוחה -

ורבנן סברי אפילו מיהודה לגליל אין החזקה נשמעת לכך לא הוי חזקה –

And the רבנן maintain that the חזקה is not heard even from יהודה to גליל,

¹ (לעולם קסבר מחאה שלא בפניו היא מחאה רבא"מ לח,א).

² רבא assumed that both ר"י ורבנן maintain מחאה היא בפניו לא היא מחאה. In addition רבא maintained that all agree that wherever the חזקה can be heard the מחאה can also be heard. The מחלוקת between ר"י ורבנן is that ר"י maintains that a חזקה can be heard even as far as אספמא (that is why it was extended to ג' שנים), while the רבנן maintain that a חזקה cannot be heard even as far as גליל. In all cases however all agree that even where the חזקה is heard the מערער must nevertheless leave his place and be המחזיק.

³ The הגהות הב"ח amends this to read נשמעת מיהודה.

therefore it is not a חזקה -

אבל מיהודה ליהודה נשמעת והוי חזקה עד שיבא בפניו וימחה –

However from יהודה ליהודה the חזקה (and the מחאה) is heard and it is a חזקה, unless the מערער will come before the מחזיק and be מוחה -

ולכולי עלמא שלא בפניו לא הוי מחאה⁴ –

But everyone (רבנן ור"י) agrees that a מחאה שלא בפניו is not a valid מחאה –

תוספות responds to an anticipated difficulty:

ורב נחמן דאיצטריך לשנויי עצה טובה קא משמע לן –

And ויבא לשנה ר"י who found it necessary to answer רבא that (when he said (אחרת) was merely giving the מערער good advice, but not that it is necessary for the מחאה שלא בפניו הוי מחאה since מערער to actually come since מחאה –

ולא שני ליה דלא מצי למיתב אדוכתיה לפי שהמחאה אינה נשמעת אלא באותה מדינה⁵ –

But why did ר"נ not answer רבא that the מערער cannot sit in his place and make a מחאה from אספמיא as רבא suggested (even though מחאה הויא בפניו הויא מחאה), since a מחאה cannot be heard everywhere, but only in the same country –

תוספות responds:

משום דאכתי תקשי ליה אמאי מצריך רבי יהודה לבא לפניו⁶ –

רבא (במדינה אחרת מחאה cannot be heard if ר"נ would have only said that a מחאה cannot be heard) Because (if ר"נ would have only said that a מחאה cannot be heard) would still have a difficulty, why does ר"י require the מערער to come before the מחזיק; when instead the מערער –

ילך עד המדינה שהמחזיק שם וימחה –

Should go until the country where the מחזיק is and protest without appearing personally before the מחזיק (if מחאה שלא בפניו הויא מחאה). Therefore ר"נ told him that indeed the מערער need not appear personally, however קמ"ל טובה עצה that if the מערער appears personally he will be able to collect ופירי ארעא.

תוספות will now prove that the words of ר"י indicate that the מחאה should be בפניו:

דמדלא קתני ויבא לשנה אחרת וימחה ויודיעוהו משמע שצריך לבא לפניו כדפרישית⁷:

For since ר"י did not state in the משנה, 'and he will come the next year and

⁴ Therefore ר"נ cannot find support from the רבנן for they too maintain (according to רבא) that מחאה שלא בפניו לא הויא מחאה. However רבא could not ask from the רבנן since they do not clearly state this; the question is (only) from ר"י who clearly stated אחרת לשנה אחרת.

⁵ The crux of רבא's question and his error was that he assumed that a מחאה is heard as far as a חזקה is heard (and therefore he asked that התם אדוכתיה ולימחי). (ליתבי התם אדוכתיה ולימחי). ר"נ should have answered him that your assumption is incorrect; a מחאה cannot be heard (as far as a חזקה, for it cannot be heard) in a different country.

⁶ See later this תוספות (footnote # 7).

⁷ See [TIE footnote # 19]. לח"ב ד"ה אין.

protest and they (those that heard the מחאה from the מערער) **will inform** the מחזיק, **this** (the absence of the word ויודיעוהו) **indicates that it is necessary for** the מערער **to appear before** the מחזיק (for if others inform the מחזיק it is not an effective מחאה).

SUMMARY

רבא in his question assumed that a מחאה can be heard as well as a חזקה and both the רבנן maintain מחאה היא חזקה; they argue whether a חזקה is heard from afar (ר"י) or not (רבנן).

THINKING IT OVER

According to ר"נ; can a חזקה be heard as far as אספמיא (from יהודה לגליל), according to ר"י? Can a מחאה be heard from as far as אספמיא (from יהודה לגליל)? What is the rule regarding מחאה שלא בפניו (according to ר"י)?⁸

⁸ See נח"מ.